

Ενότητα Β': Τα ανθρώπινα δικαιώματα

1. Τι συμβαίνει όταν κάποιοι δεν τηρούν τη συμφωνία σχετικά με τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, παραβιάζοντάς τα;

Η Διεθνής Αμνηστία συμβάλλει στην προστασία των ανθρώπων ολόκληρου του κόσμου αποκαλύπτοντας τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και προσπαθώντας να τις εξαλείψει.

2. Να σχολιάσετε το **Άρθρο 1** της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα. Είναι προικισμένοι με λόγοι και συνείδηση και οφείλουν να συμπεριφέρονται μεταξύ τους με πνεύμα αδελφότητας.

Αναδεικνύει τον σκοπό της διακήρυξης αυτής, που είναι η **ειρηνική συνύπαρξη** όλων των λαών. Υπογραμμίζει την **ελευθερία** και την **αξιοπρέπεια**, που είναι δεδομένες για όλους τους ανθρώπους, καθώς και την **αξία** των δικαιωμάτων τους. Όλοι οφείλουν να **σέβονται** τόσο τα δικά τους δικαιώματα, όσο και τα **δικαιώματα των υπολοίπων**. Πρέπει να συμπεριφέρονται με **σεβασμό** και **αλληλεγγύη**, μέσα από ένα πνεύμα **αδελφότητας**. Μόνο με αυτό τον τρόπο θα **αποφευχθούν** οι **συγκρούσεις**, οι **πόλεμοι**, και η **εκμετάλλευση**.

3. Τι γνωρίζετε για τον **Συνήγορο του πολίτη**;

Ο Συνήγορος του Πολίτη είναι μια **Ανεξάρτητη Αρχή**, λειτουργεί δηλαδή με βάση κανόνες που ορίζει η ίδια η Αρχή και ελέγχεται μόνο από τη Βουλή των Ελλήνων. Δημιουργήθηκε το 1997 για να προστατεύει τα δικαιώματα όλων των πολιτών. Κάθε πολίτης, ανεξάρτητα από την εθνικότητά του, μπορεί να απευθυνθεί στον Συνήγορο αν αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα με δημόσια υπηρεσία στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Οι υπηρεσίες του είναι δωρεάν.

Ένα από τα τμήματα του Συνήγορου του Πολίτη είναι ο **Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού**. Αποστολή του είναι να υπερασπίζεται τα δικαιώματα των ανηλίκων, δηλαδή όλων των αγοριών και των κοριτσιών έως 18 ετών.

4. Τι είναι η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και γιατί δημιουργήθηκε; Μετά από δύο παγκόσμιους πολέμους τα κράτη αποφάσισαν να προστατέψουν τα δικαιώματα του ανθρώπου, όπως το δικαίωμα **της ζωής, της αξιοπρέπειας, της ασφάλειας, της ελευθερίας, της μόρφωσης, της ίσης προστασίας από τον νόμο**. Στις 10 Δεκεμβρίου του 1948 η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών υιοθέτησε την **Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου**, με την οποία τα κράτη αναγνώρισαν τα ατομικά, πολιτιστικά, οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα του ανθρώπου. Παράλληλα, διακήρυξαν ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν διεθνή ευθύνη και όχι μόνο εσωτερική υπόθεση των κρατών.

Από το 1948 και εξής η Οικουμενική Διακήρυξη δεσμεύει όλα τα κράτη. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται ότι τα δικαιώματα του ανθρώπου γίνονται σεβαστά από όλα τα κράτη και ισχύουν για όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από το φύλο, τη γλώσσα, την καταγωγή ή τη θρησκεία τους.

5. Ποιο είναι το έργο της Διεθνούς Αμνηστίας;

Η Διεθνής Αμνηστία είναι μια μη κυβερνητική οργάνωση που συμβάλλει στην προστασία ανθρώπων ολόκληρου του κόσμου. Τα μέλη και οι υποστηρικτές της αγωνίζονται όχι μόνο για την πρόληψη αλλά και την αποκάλυψη της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και διαμαρτύρονται δημόσια για να σταματήσουν οι παραβιάσεις.

6. Τι γνωρίζετε για το Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο;

Το Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο προστατεύει τους αμάχους, τους ασθενείς, τους αιχμαλώτους πολέμου και γενικά όλους, όσοι δεν λαμβάνουν μέρος σε πολεμικές συγκρούσεις και απαγορεύει τη χρήση χημικών ή βιολογικών όπλων.

7. Ποια είναι τα βασικά δικαιώματα των παιδιών;

Όπως οι μεγάλοι, έτσι και τα παιδιά έχουν δικαιώματα που προστατεύονται από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του παιδιού (Unicef). Η Σύμβαση περιλαμβάνει 54 άρθρα, τέθηκε σε ισχύ από το έτος 1990 και την έχουν υπογράψει σχεδόν όλες οι χώρες του κόσμου. Τα κυριότερα δικαιώματα των παιδιών είναι:

- α. Το δικαίωμα για ζωή, δηλαδή για στέγη, φαγητό και γιατρό αν αρρωστήσουν.*
- β. Το δικαίωμα να είναι ασφαλή, δηλαδή να μην τα κακοποιούν, να μην τα αμελούν, να μην τα εκμεταλλεύονται.*
- γ. Το δικαίωμα για εκπαίδευση και παιχνίδι.*
- δ. Το δικαίωμα να σκέφτονται και να εκφράζουν ελεύθερα τη γνώμη τους.*

8. Γιατί πιστεύετε πως είναι απαραίτητο να υπάρχει ξεχωριστή μέριμνα για τα παιδιά;

Σύμφωνα με στοιχεία της Διεθνούς Αμνηστίας αγόρια και κορίτσια στρατολογούνται είτε δια της βίας είτε με τη θέλησή τους σε ένοπλες ομάδες στο ανατολικό Κονγκό, όπου ο εμφύλιος πόλεμος μαίνεται ακόμα. Σε φτωχές περιοχές που ρημάζονται από τον πόλεμο τα παιδιά, που έτσι και αλλιώς δεν πηγαίνουν στο σχολείο, κατατάσσονται προκειμένου να εξασφαλίσουν ένα πιάτο φαγητό. Σε άλλες περιπτώσεις τα αρπάζουν και τα υποχρεώνουν να καταταγούν. Αρκετά από αυτά καταλήγουν να πολεμούν, ενώ άλλα χρησιμοποιούνται ως κατάσκοποι, αγγελιοφόροι, μεταφορείς ή φρουροί.

Όλα σχεδόν τα κράτη έχουν χρέος να φροντίζουν να εξασφαλίζουν στα παιδιά την αναγκαία προστασία και ασφάλεια και να παρέχουν τις κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξή τους. Για τον λόγο αυτό λαμβάνουν μέτρα που προστατεύουν τα δικαιώματα των παιδιών.

